

نخستین کنفرانس ملی به سوی شهرسازی و معماری دانش بنیان

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

بررسی مرکز همایش بین‌المللی در تبریز با رویکرد انرژی پایدار

جعفر گل احمدی^۱، دکتر حسین اسمعیلی سنگری^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد واحد اسکو، Jafar.Golahmadi@yahoo.com

^۲ عضو هیئت علمی پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی کشور، F_Esmaeeli_S@yahoo.com

چکیده

در سال‌های اخیر، برگزاری همایش‌ها به عنوان واحد پایه‌ای از سازمان کالبدی، آن چنان تأثیری در شکل‌گیری ارتباطات جوامع علمی داشته که در تمام جنبه‌های پژوهشی و دانشگاهی به صورت ملموس قابل لمس می‌باشد. مراکز بین‌المللی همایش‌ها دارای مزایای ارتباطی، سیاسی، فرهنگی تأثیرات بین‌الملل خاصی هستند. به همین دلیل اغلب کشورهای جهان که دارای میراث فرهنگی غنی هستند و از این فعالیت به منزله ابزاری راهبردی در توسعه اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و... استفاده می‌کنند. شهر تبریز از کمبود فضاهای اجتماعات علمی، فرهنگی و هنری رنج می‌برد. به علاوه همان تعداد ناچیز هم بعضاً آنچنان جو غیر تخصصی و عمومی بر آنها حاکم است که برخی محققین با ارزش علمی به خود اجازه ورود به آنها را نمی‌دهند. بنابراین فضاهای علمی، فرهنگی و هنری طرح می‌باید حداقل جنسی نیمه تخصصی داشته باشند و پویایی آنها با واسط بودن میان عوام و متخصصان محقق می‌شود. این تحقیق به روش تحلیلی-توصیفی و با مطالعات اسنادی و کتابخانه‌ای به بررسی و مطالعه در مورد استانداردها و ضوابط طراحی این گونه فضاها پرداخته است و سپس با بررسی نمونه‌های موفق ایران و جهان در این زمینه به شناخت فضاها، نیازهای طراحی لازم برای موضوع همایش پرداخته شد.

کلمات کلیدی

مرکز همایش، تبریز، انرژی، تکنولوژی.

۱- مقدمه

انرژی‌های تجدیدپذیر می‌توانند در سیاستگذاری بخش انرژی کشور نقش مهمی ایفا کنند. انرژی‌های تجدیدپذیر دارای توانایی و مزایای زیر هستند: ۱- امکان تولید انرژی الکتریکی قابل اطمینان با قیمت پایدار. ۲- کمک به تامین کنندگان انرژی برای متنوع سازی منابع مورد نیاز در تولید انرژی. ۳- تولید انرژی با حداقل آلودگی‌های زیست محیطی. ۴- کمک به کشور برای رسیدن به اهداف توسعه کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر. ۵- ایجاد فرصت‌های توسعه اقتصادی بخصوص در مناطق ساحلی (ذبیحیان، ۱۳۸۳). یکی از عوامل موثر در فرآیند توسعه ملی، برگزاری همایش‌ها و کنفرانس‌های علمی و

انرژی در حیات اقتصاد صنعتی جوامع، نقش زیربنایی را ایفا می‌کند، به این معنا که هرگاه انرژی به مقدار کافی و به موقع در دسترس باشد توسعه اقتصادی نیز میسر خواهد بود. انرژی در دنیای امروز نقش خون در بدن را دارد و نگاهی به معضلات گذشته نشان می‌دهد که همواره رقابت‌های بزرگی در سطح جهانی بر سر تصاحب انرژی وجود داشته است (احمدیان و کلانتریان، ۱۳۹۳).

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

۲- تشریح ابعاد مسئله

ابعاد علمی برگزاری همایش و سمینارهای علمی تلاشی در راستای اغناء روحیه جستجوگری و کاوشگری جامعه علمی دانشگاهی برای کسب معلومات و اطلاع از یافته‌های جدید در عرصه علم و دانش است. علاوه بر آن، برگزاری همایش‌ها به تجمیع تجربیات، برقراری ارتباط مستقیم و رو در روی پژوهشگران و محققین و علم‌آموزان و ایجاد زمینه‌ای برای فعالیت‌های جمعی کمک شایانی می‌نماید. یکی از فعالیت‌های مهم دانشگاه‌ها و مراکز علمی تحقیقاتی، برگزاری همایش‌های بین‌المللی و داخلی می‌باشد که معمولاً از طریق همکاری مشترک یک یا چند دانشگاه و انجمن علمی، مراکز تحقیقات و سازمان‌ها اجرا می‌شود. امروزه تبریز آنچنان که شایسته است نتوانسته به آن جایگاه واقعی و متعالی خود در منطقه و جهان برسد. در عصر جهانی شدن، دانش و قدرت پیوند موثقی یافته و علم مرزهای ملی را درنوردیده و فراملی شده است. اکنون همکاری‌های علمی بین‌المللی به عنوان یکی از رویکردهای نوین کشورها در صحنه بین‌المللی حائز اهمیت است. جهانی شدن علم و فناوری در قرن بیست و یکم، وابستگی متقابل علمی کشورها به ویژه کشورهای در حال توسعه را افزایش داده و مبادلات و تعاملات علمی و فناوری را ضرورتی اجتناب ناپذیر نموده است. در واقع می‌توان گفت علم به عنوان یکی از مهمترین شاخصه‌های تمدن بشری، محصول تلاش فکری دسته جمعی بشریت بوده و همه انسانها در تولید و انباشت آن به نوعی نقش ایفا کرده اند. بر این اساس توسعه و گسترش آن نیز مستلزم مشارکت و فعالیت جمعی همه انسانها در چارچوب همکاری‌های علمی بین‌المللی است. از طرفی برگزاری همایش‌ها و ورود مهمانان خارجی به کشور به توسعه در شاخه‌های مختلف منجر خواهد شد چرا که توسعه یک مفهوم چند بعدی است و به عنوان پیشوند در سیاست، اقتصاد، فرهنگ، و اجتماع بگونه توسعه اقتصادی، توسعه سیاسی، توسعه فرهنگی و توسعه اجتماعی بکار می‌رود. در شرایط حاضر در تبریز نیاز مبرم به گشایش راه‌های ارتباطی علمی و فرهنگی در جهت توسعه‌های ذکر شده وجود دارد که با طراحی این مرکز امید است به این اهداف دست یابیم.

۳- حدود مسأله

مراکز بین‌المللی همایش‌ها دارای مزایای ارتباطی، سیاسی، فرهنگی تأثیرات بین‌المللی خاصی هستند. به همین دلیل اغلب کشورهای جهان که دارای میراث فرهنگی غنی هستند و از این فعالیت به منزله ابزاری راهبردی در توسعه اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و... استفاده می-

تخصصی می‌باشد. اهمیت برگزاری همایش‌ها در جهت شناسایی معضلات و تنگناها و در نتیجه، ارائه راه حل‌هایی به منظور رفع آنها می‌باشد. در سالهای اخیر، برگزاری همایش‌ها به عنوان واحد پایه‌ای از سازمان کالبدی، آن چنان تأثیری در شکل‌گیری ارتباطات جوامع علمی داشته که در تمام جنبه‌های پژوهشی و دانشگاهی به صورت ملموس قابل لمس می‌باشد. سیر تاریخی دولت‌ها نشان دهنده این است که همواره نخبگان و اندیشمندان علمی در هر حکومتی با برگزاری گردهمایی‌ها با اعتقاد به خردگرایی اجتماعی، راه کارهای خود را در بهبود شرایط وقت و مدیریت، به مشورت می‌گذاشتند که این رویکرد در دوران معاصر ما و با توجه به عطش نسل جدید بشری در دستیابی به بیکران‌های علم، قالب گردهمایی‌ها، سمینارها و کنفرانس‌ها را به خود گرفته است که با توجه به موضوع مطروحه فرم و چهارچوب خاص و تعریف شده‌ای را به خود اختصاص می‌دهد. رویکرد حرفه‌ای به برگزاری گردهمایی‌ها از آن جا حائز اهمیت است که بازدهی مطلوب آن نیازمند بسترسازی مناسب قبل برگزاری، رویکرد حرفه‌ای و مدرن در هنگام برگزاری و تلاش مستمر و مداوم در پی‌گیری نتایج حاصل از آن پس از برگزاری است که می‌تواند این نشست‌ها را در زمره ی جدی‌ترین اقدامات در جهت تولید علم و معرفی فن‌آوری‌های نوین و امکان سنجی کاربرد گسترده‌ی آن در سطح اجتماع و یا آزمون کاربرد در جامعه‌ی آماری و پایلوت قرار دهد. با توجه به اهمیت شهر تبریز و وجود دوره‌های تاریخی شاخص و بناهای عظیم و شاهکارهای معماری در دوره‌های مختلف، زمان آن فرارسیده تا یک حرکت عظیم معماری با احداث یک ابرسازه با ویژگی‌های منحصر به فرد همساز با بافت و فرهنگ تاریخی توأم با مدرنیته و نیازهای کنونی جامعه به وقوع بپیوندد. از این رو با توجه به لزوم احداث یک مرکز همایش بین‌المللی در شهر و با در نظر گرفتن ویژگی‌های این مراکز در دنیا به همراه کلیه فضاهای تکمیلی مانند سالن‌های پشتیبانی، دفاتر اداری، کارگاه‌های آموزشی، نمایشگاه و... این موضوع مورد تحقیق قرار گرفت. شهر تبریز مرکز استان آذربایجان شرقی در قسمت شمال غربی کشور ایران واقع است و یکی از قدیمترین و مهمترین شهرهای ایران می‌باشد.

شرایط لازم برای:

در مورد بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر شرایط زیر برای این انرژیها الزامی است.

- ۱- وجود ذخایر عظیم پایان ناپذیر ۲- دسترسی آسان ۳- وجود منابع غیرآلوده ۴- بهره‌گیری از انرژی متناسب با شرایط جغرافیایی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی هر کشور (مرادی مسیحی، ۱۳۸۳).

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

شهر تبریز از کمبود فضاهای اجتماعات علمی، فرهنگی و هنری رنج می برد. به علاوه همان تعداد ناچیز هم بعضاً آنچنان جو غیر تخصصی و عمومی بر آنها حاکم است که برخی محققین با ارزش علمی به خود اجازه ورود به آنها را نمی دهند. بنابراین فضاهای علمی، فرهنگی و هنری طرح می باید حداقل جنسی نیمه تخصصی داشته باشند و پویایی آنها با واسط بودن میان عوام و متخصصان محقق می شود. این فضای واسط و میانه، به عوام مجال حضور می دهد و از طرفی در کنارش به آنان خدماتی تخصصی و نیمه تخصصی نیز ارائه شود.

بطور کلی در تحقیق حاضر عوامل و موقعیت های مختلف برای طراحی یک مرکز بین المللی همایش از جمله از لحاظ عوامل اجتماعی، اقتصادی و سیاسی و فرهنگی منطقه و ویژگی های جغرافیایی و اقلیمی محل پروژه جمع بندی و ترکیب شده و اصول و مبانی نظری بر روی طراحی تاثیر مستقیم خواهد داشت.

در این راستا معیارهای طراحی سالن های بین المللی همایش و مجتمع های علمی - فرهنگی با در نظر گرفتن مفاهیم نو و نقد و بررسی شده و این عوامل در نهایتاً با توجه به موقعیت قرارگیری سایت و پتانسیل های موجود به طراحی یک مجموعه ای در خور فرهنگ غنی و جایگاه تبریز می انجامد.

۵- ضرورت و اهمیت تحقیق

امروزه در نیازهای مردم جامعه تغییر و تحولاتی شگرف بوجود آمده است و بخش گسترده ای از این تغییرات در گرو تحولات علمی، تکنولوژیکی و فناوری های جدید می باشد. رشد روزافزون فن آوری بخصوص فناوری های مدرن در جهان، موانع و مشکلات زمانی و مکانی را کاهش داده و دستیابی عمومی مردم به این ها سبب شده تا امکان استفاده از این نوع امکانات مدرن از جایگاه ویژه ای در کشورهای توسعه یافته برخوردار باشد. با توجه به فرهنگ غنی ایرانی، و پتانسیل های موجود در شهر تبریز در زمینه های مختلف و جود چنین مجموعه ای در جهت معرفی این فرهنگ غنی ضروری است. با توجه به اینکه کلان شهر تبریز از کمبود فضاهای اجتماعی فرهنگی رنج می برد.

ازین رو با توجه به لزوم احداث یک مرکز همایش بین المللی در شهروباد نظر گرفتن ویژگی های این مراکز در دنیا به همراه کلیه فضاهای تکمیلی مانند سالن های پشتیبانی، دفاتر اداری، کارگاه های آموزشی، نمایشگاه، هتل، مجتمع تجاری و... این موضوع مورد تحقیق قرار گرفت.

برای تشریح و پرداخت مرکز همایش های بین المللی تبریز با رویکرد انرژی پایدار، این نیاز احساس می شد که به تحلیل این موضوع در چند بخش پردازیم. لذا برای این کار ابتدا به بررسی روابط بین الملل

کنند. روند رو به رشد توسعه ی بشری در عصر حاضر و سیر اشتها ناپذیر انسان در کشف ابعاد ناشناخته ای از علم و تکنولوژی، لزوم این امر مهم را بیش از پیش آشکار می سازد که باید نتایج حاصل از نشست های نخبگان ارزشمند علمی با مدیریت مدون و بسط آن به لایه های اجرایی در قالب راه کارهای علمی و عملی به ارگان های ذی ربط ابلاغ شده و نهادینه سازی شود و بی تردید ارزش گذاری آن و امکان نشست های بعدی را تا نمود عینی نتایج حاصل از این قشر خاص، به آسانی میسر نخواهد بود. امروزه نیز همایش به صورت یکی از مهم ترین نیرو های محرک توسعه فرهنگی و علمی در بسیاری از کشور های جهان در آمده است، اما هنوز این صنعت در ایران به جایگاه خود دست نیافته است.

لازم به ذکر است که با طراحی کارآ و شاخص مرکز بین المللی همایش جذب گردشگر و سرمایه گذاران نیز در زمینه های مختلف علمی و فرهنگی و صنعتی در تبریز به عنوان قطب صنعتی کشور صورت خواهد گرفت که این مسئله گامی است در جهت برگزاری و تعدد کنفرانس های بین المللی در آینده.

در حال حاضر در کشور ایران طراحی ها اغلب با نگاه یکسویه و تک بعدی طراحی شده و بسیاری از جنبه های کیفی مثل هویت، خوانایی، سرزندگی، فضاهای زندگی جمعی، پیاده محوری، حس تعلق و... مورد غفلت واقع میشوند و همینطور عدم تطبیق فضاهای مراکز همایش های امروزی با نیازهای معاصر و عدم کارایی آن ها از جنبه های مختلف به خصوص در بعد اجتماعی، نیاز به بازبینی و توانمند کردن بافت های شهری و کیفیت های عناصر ارزشمند جاذب توریسم و شناساندن فرهنگ غنی در منطقه احساس می گردد.

۴- بیان مسئله

فناوری های تجدیدپذیر به طرز قابل ملاحظه ای ایمن تر از فناوری های جایگزین خود، که راهکارهای همراه با افزایش میزان تقاضا در مصرف انرژی برق و مخاطرات زیست محیطی ناشی از سوخت های فسیلی و هسته ای ارائه می دهند، هستند. مردم توجه قابل ملاحظه ای به انرژی تجدیدپذیر خورشیدی دارند. انرژی خورشیدی آزادانه در دسترس است و براحتی می توان با استفاده از آن خطرات ناشی از هیدروکربن آزاد شده ناشی را کاهش داد. نور روز یک استراتژی موثر و پایدار برای افزایش آسایش بصری، بهره وری انرژی و توسعه ساختمان های سبز است (حقانی و مرئی، ۱۳۹۳).

نخستین کنفرانس ملی به سوی شهرسازی و معماری دانش بنیان

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

دعوت از بزرگان ایران زمین به مطالعه حرکت سنجی و تشخیص ضرورت توجه به روابط انسانی، طراحی جا و مکان و مدیریت مواد پرداخت. سیر تاریخی دولت ها نشان دهنده این است که همواره نخبگان و اندیشمندان علمی در هر حکومتی با برگزاری این گونه نشست ها و با اعتقاد به خردگرایی اجتماعی، راه کارهای خود را در بهبود شرایط وقت و مدیریت بحران، به مشورت می گذاشتند که این رویکرد در دوران معاصر ما و با توجه به عطش نسل جدید بشری در دستیابی به بیکرانه های علم، قالب گردهمایی ها، سمینارها و کنفرانس ها را به خود گرفته است که با توجه به موضوع مطروحه فرم و چهارچوب خاص و تعریف شده ای را به خود اختصاص می دهد (مرکز صنعت کنفرانس کشور؛ ۱۳۹۱؛ www.confref.ir).

۸-۱-۱- ریشه ها و فرآیند شکل گیری روابط بین الملل

اگر روابط بین الملل را در مفهوم کلی آن یعنی مطالعه کم و کیف روابط میان واحدهای سیاسی تعریف کنیم، تاریخ آغاز این حوزه از دانش بشری بسیار طولانی تر خواهد شد. در مورد اینکه خاستگاه اولیه دانش روابط بین الملل چه زمانی و کجاست، نظرات مختلفی وجود دارد. سه رویکرد عمده در این باره وجود دارد:

یک گروه، خاستگاه اولیه روابط بین الملل را جنگ پلوپونزی می داند که نزدیک به ۲۵۰۰ سال قبل، بین دولت - شهرهای آتن و اسپارت رخ داد و پیرامون آن مطالعات قابل توجهی صورت گرفت؛ گروه دوم صلح وستفاليا در سال ۱۶۴۸ را مبدأ اصلی می دانند که به دنبال آن برای نخستین بار واحدهای سیاسی دولت - ملت یا دولت ملی در اروپا پا به عرصه وجود گذاشتند و سپس درباره مناسبات آنها مطالعات مختلفی انجام شد؛ و گروه سوم هم وجود دارد که آغاز مطالعات روابط بین الملل را به سال ۱۹۱۹ یعنی پس از جنگ جهانی اول باز می گرداند؛ یعنی زمانی که برای نخستین بار دیسیپلین روابط بین الملل در دانشگاه های اروپایی و آمریکایی شکل گرفت. هر سه رویکرد مذکور، ظهور روابط بین الملل را به نوعی نا امنی نسبت می دهند که حاکی از دغدغه اولیه و محوری امنیت در روابط بین الملل می باشد.

جنگ جهانی اول، از نخستین حوادث مهمی بود که زمینه ساز آغاز موج نظریه پردازی درباره روابط بین الملل شد. در آن زمان بسیاری در صدد رسیدن به یک پاسخ معتبر به این سؤال بودند که چرا جنگی اینچنین گسترده و مخرب اتفاق افتاده

و لزوم وجود روابطی اینچنین می پردازیم و در ادامه به دلایل انتخاب شهر تبریز، و در آخر با توجه و دقت نظر در مصرف انرژی، نگاهی دقیق به مبحث انرژی در معماری که مسلماً تعیین کننده حجم زیادی از مصرف انرژی در کشور ماست پرداخته می شود.

۶- اهداف تحقیق

طراحی مرکز همایش بین المللی جهت ایجاد مکانی برای دستیابی به بیکرانه های علم در قالب گردهمایی ها، سمینارها و کنفرانس ها و گفتگوی تمدن ها و ارتقای سطح علمی و فرهنگی منطقه برای شناخت و شناساندن ارزش های فرهنگی، تاریخی، هنری، علمی و معماری ایران و علی الخصوص به عنوان مجموعه ای شاخص شهر که در این راستا دید و منظر شهری را بهبود بخشد.

۷- روش تحقیق

این تحقیق از نوع تحقیقات کاربردی و به روش تحلیلی- توصیفی بوده و همچنین با تهیه و مطالعه طرح های مشابه و ارزیابی بازدهی آنها به دست خواهد آمد. این مقاله به مطالعه و بررسی مبانی نظری در دو مبحث پرداخته است. مبحث اول مربوط به تاریخچه گردهمایی و کنفرانس ها، ریشه ها و فرآیند شکل گیری روابط بین الملل، مراکز همایش و اهداف و مقاصد و عرصه بندی این گونه کاربری ها پرداخته است و مبحث دوم، بررسی و مطالعه مبحث انرژی می باشد؛ که شامل مباحثی از قبیل مفهوم و دیدگاه های مختلف در رابطه با انرژی، انرژی- های تجدیدپذیر، طراحی اقلیمی و ... می باشد.

۸- تاریخچه گردهمایی ها و کنفرانس ها

برای پی بردن به فراگردها و مفاهیم کلیدی گردهمایی های امروزی، بررسی ریشه های تاریخی آن مهم خواهد بود. برخی از پژوهشگران سابقه اولین گردهمایی رسمی را به حدود پنج هزار سال قبل از میلاد مسیح نسبت می دهند که سومری های باستان، با هم اندیشی سران اقوام، ثبت و ضبط و مکاتبه های اداری و تجاری خود را در جلسه هایی مدون، ارائه می کردند و پیشنهادهای خود در رشد و شکوفایی اقوام را به خرد جمعی می سپردند. برخی دیگر از زمینه های این گونه هم اندیشی را می توان با بررسی مواردی نظیر طراحی و مهندسی ساخت اهرام ثلاثه مصر، شیوه کنترل و ارتباطات در امپراطوری روم باستان و چهارچوب قانونی تجارت در ونیز قرن چهاردهم پی گرفت. سابقه تاریخی اولین هم اندیشی های علمی با رویکرد اهمیت به خرد جمعی در ایران باستان به دوران کوروش کبیر باز می گردد که با

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

و نظر قدمی بردارد. بدین منظور شیوه های گفتگو نمود و شکل های گوناگونی به خود گرفت.

بسیاری از اندیشمندان و علمای مذهبی و مردان سیاست نیز از خاستگاه های مختلف و با اهداف متنوعی، این موضوع را بررسی کردند؛ اما آنچه میان همه آنان مشترک بود و دیدگاه ها و فراخوان های آنان را در این باره یکسانی و مشابهت می بخشید، ضرورت گفتگوهای انسانی در همه عرصه ها و در تمامی مضمون ها بود. در این میان، فراخوان هایی برای گفتگوی فرهنگ ها، ادیان، خلق ها، دولت ها، ملت ها و مانند آن و نیز فراخوان هایی برای گفتگوی تمدن ها- که در شمار فراخوان های عمده و اساسی است- مطرح گردید.

در این زمینه نیز دیدگاه های متنوعی وجود دارد؛ برخی بر این باورند که گفتگوی تمدن ها باید میان تمدن هایی با محتوای یکسان یا مشابه صورت گیرد؛ مثلا تمدن های دینی، باستانی یا تمدن های موجود یا تمدن هایی که در صحنه حضور دارند، با یکدیگر گفتگو کنند؛ اما بدون تردید، هر یک از این نوع گفتگوها، شیوه ها و روش های ویژه خود را دارد که از چگونگی موضوع این گفتگوها، باید سرچشمه گرفته باشد (تسخیری؛ ۱۳۸۳؛ ص ۲۴).

۸-۱-۲- تعریف روابط بین الملل

دولت ها، سازمان ها و نهادهایی که جامعه بین المللی را می سازند، دارای روابط و مناسبات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی هستند که بیانگر روابط متقابل آن هاست؛ آن گونه که این روابط می تواند به صورت های روابط دوستانه (همکاری)، رقابت و تعارض آمیز باشد. اصطلاح روابط بین الملل به «مجموعه اقدامات و کنش های متقابل واحدهای حکومتی و نیز نهادهای غیر دولتی و همچنین روندهای سیاسی میان ملت ها اطلاق می شود.»

قلمرو دانش روابط بین المللی بسیار گسترده و وسیع است. همان طوری که از تعریف فوق پیداست، تمامی داد و ستدها و تعامل بین واحدهای سیاسی (دولت ها) و سازمان های بین المللی و مؤسسات غیر دولتی، در حوزه بررسی و مطالعات این علم قرار می گیرد از این رو، روابط سیاسی، کنسولی، اقتصادی، بازرگانی، فرهنگی، نظامی، استراتژیک، دوستی و همجواری، اطلاعاتی و خبری و روابط با سازمان های بین المللی، موضوعات

است. رقابت های اقتصادی کاپیتالیستی، رقابت های تسلیحاتی، اختلافات ارضی، سیستم های غیر دموکراتیک، دیپلماسی های سری، فقدان نهادهای بین الملل کارآمد و تعصبات قومی و ملی از جمله متغیرهایی بودند که در پاسخ به این سؤال مطرح بودند (قنبرلو؛ ۱۳۹۱).

پس از جنگ جهانی اول میثاق جامعه ملل بر اساس پیش نویس «هرست-میلر» وزرای خارجه آمریکا و انگلیس، در کمیسیونی از نمایندگان نوزده کشور به سرپرستی «ویلسون»، رئیس جمهور آمریکا به تصویب رسید. این میثاق در ۲۸ آوریل ۱۹۱۹ مورد تایید تمام اعضای کنفرانس صلح پاریس قرار گرفت و ۲۶ ماده اول آن، جزو پیمان ورسای در آمد. همچنین میثاق جامعه ملل در سایر پیمان های صلح با کشورهای مغلوب گنجانده شد تا بدین وسیله، هم کشورهای غالب و هم دولت های مغلوب، بدان وفادار و متعهد باشند. اهداف جامعه ملل، به روایت میثاق به قرار زیر بود:

۱- افزایش همکاری های بین المللی و دست یافتن به صلح و امنیت بین المللی

۲- سپردن تعهد در مورد دست نیازیدن به جنگ

۳- مقرر داشتن روابط آشکار، عادلانه و شرافتمندانه میان ملت ها

۴- استقرار حقوق بین المللی به عنوان ضابطه عملی سلوک میان ملت ها

۵- رعایت عدالت و در نظر گرفتن تعهدات پیمان های منعقد بین ملت ها به طور کامل و دقیق. ذبا تصویب پیمان ورسا، جامعه ملل در ۱۰ ژانویه ۱۹۲۰ با امضا ۴۱ کشور تشکیل شد. (سید داوود آقای، ۱۳۸۲)

از همان زمان که انسان متوجه تنوع در اعتقادات، سطح معیشتی، توزیع جغرافیایی، ریشه تاریخی و وابستگی های نژادی خود با دیگر انسان ها شد، برای بقا و به منظور زندگی بهتر و یا تحمیل خود بر دیگران وارد صحنه کارزار گردید؛ طی هزاران سال، تجربه های انسانی ثابت کرده اند که انسان نیازمند قانونمند ساختن این کارزار- و مبارزه و کاهش جنبه های منفی آن- تا حد ممکن است. این نیاز او را بر آن داشت تا برای درک و فهم بیشتر دیدگاه های دیگران از طریق گفتگو و مبادله اندیشه

نخستین کنفرانس ملی به سوی شهرسازی و معماری دانش بنیان

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

مراکز گردهمایی یکی از محوری ترین بخش های یک کلان شهر امروزی است که گنجایشی به سوی تمدن های دیگر و تحلیل هایی از تمدن و ویژگی های داخلی دارد. بدیهی است چنین مراکزی ارتباط بسیار نزدیک با وزارتخانه ها، ادارات دولتی و خصوصی، پژوهشکده ها و ... دارد. یکی از زیبا ترین عملکردهای چنین مراکزی، ایجاد گردهمایی بزرگ در سطح سران کشورهای دنیا می باشد.

خصوصیات اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، علمی و فرهنگی باعث تحرک و پویایی چنین مراکزی است، بدیهی است شرایط موجود و پیش بینی شونده کمک شایانی در ایجاد و گسترش چنین مجموعه ای دارد. بنابراین تخمین ظرفیت و سرانه چنین مراکزی با توجه به شرایط ذکر شده هر شهر و در نهایت کشور می بایست همراه باشد. این شرایط خود بر دو قسم است: الف) داخلی ب) خارجی

تقسیم بندی فوق مشخص کننده ظرفیت قدرت پاسخگویی بنا از لحاظ کمی می باشد. بنابراین برای یافتن ظرفیت و گنجایش سالن ها و در نهایت مرکز همایش از دو روش استفاده می شود. ۱- محاسبه ظرفیت بر اساس تعداد دولتمردان کشورهای دیگر در این روش با توجه به آنکه تعداد شرکت کنندگان، مدعوینی از سران کشورهای دنیا یا تشکلی کوچکتر از آن هستند ظرفیت سالن ها به صورت زیر تخمین زده می شود.

۲- محاسبه ظرفیت بر اساس آمارها و ارقام همایش ها با توجه به آنکه همایش های برگزار شده بیشتر در سطح ملی به وقوع می پیوندد، بنابراین ایجاد چنین مراکزی می بایست از برنامه ها، ظرفیت ها و ویژگی های آنها تأثیر پذیر باشد. بدیهی است بهره برداری چنین مراکزی منحصر به چند سال و چند دهه نمی شود، پس باید ملحوظات آینده نیز پیش بینی شود.

نحوه محاسبه ظرفیت سالن ها با استفاده از آمار به دو عامل رشد صنعتی و رشد جمعیت بستگی دارد. با توجه به آمار بدست آمده از همایش های کشور تا کنون، اکثر همایش ها در سطح ملی و با ظرفیتی زیر ۹۰۰ نفر ساماندهی کرده است.

مهم روابط بین الملل می باشند. بعلاوه، روندها و نظام های حاکم بر جامعه بین المللی مانند موازنه قوا و نظام دو قطبی، نیز در این رشته مورد بررسی قرار می گیرد. (جمالی؛ ۱۳۸۵؛ ص ۲۱۰ - ۲۰۹)

۹- عرصه بندی کل مجموعه

برای عرصه بندی مجموعه همایش ها، باید بین سالن های همایش، مدار بازدید یا بخش های اطلاع رسانی همگانی به وجود آورد. در هر مجموعه همایش به اعتبار و ارتباط با بازدیدکننده، پنج عرصه مختلف وجود دارد.

۱- معرفی ۲- اداری ۳- پژوهشی ۴- خدمات رفاهی و عمومی ۵- خدمات پشتیبانی

۹-۱- معرفی عرصه

این عرصه شامل قسمت هایی از مجموعه همایش می باشد که سالن های اختصاصی جهت برگزاری همایش را شامل می شود. در واقع مهمترین و اساسی ترین عرصه است که مستقیماً با استفاده کنندگان و بازدیدکنندگان در ارتباط می باشد. سالن های همایش و کتابخانه ها فضاهای دیگر این عرصه را تشکیل می دهند.

۹-۱-۱- سالن همایش

یکی از فضاهای مهم و با ارزش در هر مجموعه همایشی، سالن چند منظوره است که تأثیر بسزایی در رشد و بالندگی وجوه اجتماعی این بنا دارد. بازده اجتماعی مجموعه همایش رابطه نزدیکی با جذابیت آن دارد. بدین معنا که از نظر روانی بازدیدکنندگان را دعوت به گردش و لذت بردن از فضای خود بنماید و همچنین بر دامنه اطلاعات با بهره گیری مطلوب از تمهیدات بصری بیفزایند. این هدف با بنای سالن چند منظوره و سالن های سخنرانی تامین می گردد که علاوه بر ارتباط نزدیک با فضای نمایشی خود نیز به گونه ای مستقل در ارتباط با خارج بنا طرح می شود. نوع اجتماعاتی که در این سالن برگزار می شود عبارتند از سمینار و کنگره و جلسات و فضاهای این سالن عبارتند از: فضای اصلی سالن، صحنه و قسمت نمایش، پشت صحنه، لابی و سرسرا.

نخستین کنفرانس ملی به سوی شهرسازی و معماری دانش بنیان

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

۱۰- انرژی

توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی تاکید شد و دولت جمهوری اسلامی ایران آن را تصویب کرد. به استناد ماده ۱۲۱ قانون برنامه سوم و بندهای آیین نامه اجرایی آن، دولت موظف است به منظور اعمال صرفه جویی، منطقی کردن مصرف انرژی و محافظت از محیط زیست اقدام به تهیه و تدوین معیارها و مشخصات فنی مرتبط با مصرف انرژی، تجهیزات، فرایند و سیستم های مصرف کننده انرژی کند؛ چرا که امروزه در کشور ما نیز، با توجه به آمار و ارقام مصرف سوخت، بهینه سازی و منطقی کردن مصرف امری حیاتی است. از جمله اقدامات مؤثر در این زمینه استفاده از انرژی های جایگزین شامل انرژی های تجدیدپذیر (طبیعی) و انرژی هسته ای است (طاهباز؛ ۱۳۹۲).

۱۰-۱- مفاهیم و دیدگاه ها

۱۰-۱-۱- انرژی جایگزین در بخش ساختمان برای حل مشکلات زیست محیطی

از بین انرژی های جایگزین، معماران بیش از همه به استفاده از انرژی های تجدیدپذیر توجه دارند. دو روش برای استفاده از انرژی های تجدیدپذیر وجود دارد:

روش فعال: این روش مبتنی بر استفاده از تجهیزات و فناوری های جدید است که بتواند انرژی طبیعی را با استفاده از مبدل ها به انرژی مورد نیاز تبدیل کند. در نیروگاه های تولید انرژی (بادی، آبی، خورشیدی...) و تجهیزات مبدل انرژی (کلکتور خورشیدی، آبگرمکن خورشیدی، توربین های بادی...) از این روش استفاده می شود.

روش غیر فعال: تعدیل شرایط اقلیمی بدون بهره گیری از تجهیزات که جوامع انسانی بیشتر بر اساس تجربه و زندگی در محیط های طبیعی به آن دست یافته اند، روش غیر فعال نامیده می شود. ساخت مجتمع های زیستی یا تک بناها با کنترل شرایط اقلیمی، به نحوی که در آن ها بیشترین همسازی با شرایط اقلیمی وجود داشته باشد، از مقدماتی ترین تلاش های معماران در این زمینه محسوب می شود. (طاهباز؛ ۱۳۹۲)

در پی پیشرفت های صنعتی در عصر حاضر و با ظهور معماری مدرن، طراحی، بدون توجه به بستر قرارگیری ساختمان و در پناه استفاده روزافزون از تأسیسات مکانیکی، رواج یافت و به این ترتیب به اهمیت اقلیم در معماری، که تا قبل از آن یکی از ارکان اصلی طراحی بود کم توجهی شد. (طاهباز؛ ۱۳۹۲؛ ص ۳)

فعالیت های بشری با سرعت بی سابقه ای موجب تغییر ترکیب هوای موجود در جو زمین است. اگر روند کنونی ادامه پیدا کند، این امکان وجود دارد که سیاره ما با یک "شوک" آب و هوایی رو به رو شود.

محدود بودن ذخایر فسیلی و همچنین آلودگی های ناشی از مصرف این سوخت ها موجب گشته تا در دو دهه اخیر موضوع محیط زیست و ابعاد سیاسی، اقتصادی و اجتماعی آن تدریجاً از محدوده مرزهای داخلی کشورها فراتر رفته و به عنوان یک مشکل بین المللی مطرح گردد. مواردی از قبیل بحران انرژی، گرم شدن زمین و جو، تخریب لایه اوزون و شیوع آلودگی های ناشی از استفاده بی رویه از منابع انرژی موجب گشته تا در کشورهای صنعتی از اوایل دهه ۱۹۷۰ قوانین جامعی جهت بهینه سازی مصرف انرژی در خصوص منطقی ساختن الگوی مصرف اعمال گردد. (قیابکلو؛ ۱۳۹۲)

پروتکل مونترال، اولین نشانه یک اجماع جهانی در این مورد بود. در این پروتکل ۲۴ کشور متعهد شدند که از تولیدات CFCS خود بکاهند. سازمان ملل متحد در سال ۱۹۹۲ کنوانسیون در مورد تغییرات شرایط آب و هوایی تصویب کرد که ایران در ۱۹۹۶ به این کنوانسیون پیوست. در سال ۱۹۹۷ میلادی، کیوتو ژاپن میزبان بسیاری از کشورهای توسعه یافته و یا در حال توسعه در سمینار بین المللی تغییرات آب و هوا بود. در پایان این نشست کشورهای شرکت کننده نسبت به رعایت تمامی اصول زیست محیطی متعهد شدند که البته کشورهایی چون آمریکا از قبول آن سرباز زدند (امیدوار، معرفت، ذوالفقاری؛ ۱۳۸۶).

در سال های اخیر کشور ما نیز، در جهت پیوستن به این نظم جهانی و حرکت منسجم در جهت کاهش آلاینده ها و صیانت از منابع، بر لزوم چنین برنامه هایی در قانون برنامه دوم و سوم

نخستین کنفرانس ملی به سوی شهرسازی و معماری دانش بنیان

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

۱-۲-۱۰- انرژی های تجدید پذیر

که برای تجمع در فواصل بین جلسات تعبیه شده اند، می باشند. این مراکز دارای اتاق انتظار می باشند که در واقع مانند سالن و محل پذیرش عمل می کند و شامل برنامه و عملکرد ملاقات ها و کنفرانس ها نیز می باشد. میهمانان در ابتدا وارد این مکان شده، دستورات لازم برای پیدا کردن اتاق کنفرانس مناسب را دریافت کرده و برای دریافت پیغام نیز به همین محل مراجعه می کنند. طراح می بایست اتاق انتظاری شامل جای کافی برای نشستن، فضای دفتری و همین طور دستشویی و رختکن و تلفن طراحی کند.

خیلی از جلسات کنفرانس ها یک روزه بوده یا مراجعه کنندگانی را جلب می کنند که برای بار اول به مراکز وارد می شوند و با پلان مجموعه آشنایی ندارند. بنابراین در محل اجتماعات، برای کمک به این مهمانان باید مانیتورهای اطلاعاتی و لیست کنفرانس ها، نقشه ها و گرافیک های راهنمای جهت ها و مسیرهای حرکت و سایر اطلاعات مورد لزوم تعبیه شود. سرویس ها معمولا در نزدیکی محل اجتماع اصلی کنفرانس ها بوده و تمام تسهیلات لازم مانند اطلاعات، پیغام گذاری، فاکس، ایمیل، فتوکپی را دارا می باشند. یک یا دو دفتر نیز باید در کنار میز اصلی پذیرش قرار داده شوند. اکثر مراکز اقامتی احتیاج به فضاهای انبار کافی و کارکنانی برای رسیدگی به لوازم فنی سمعی - بصری دارند. جو فضای غذاخوری در مراکز مختلف می تواند بسیار متنوع و متفاوت باشد. در خیلی از مراکز به سادگی از یک اتاق واحد با کف سرامیک و نور فلورسنت و میزهایی با سطح روکش شده به عنوان سالن غذاخوری استفاده می شود که بسیار عملکردی و ساده است. در مراکز دیگر، فضای غذاخوری از درجه بالاتری برخوردار می شود و ممکن است دارای فضاهای نیمه خصوصی که از بقیه قسمت ها با جدا کننده های تزئینی یا گیاهان جدا شده باشند، کف های فرش شده، رومیزی و صندلی های راحتی و مبیل باشند. خیلی از برنامه ریزان معتقدند که غذاخوری ها برای پیش بری کنفرانس ها و جلسات مباحثات، بسیار اهمیت دارند و در نتیجه سعی می کنند که تسهیلات رفاهی و راحتی این فضا را تا حد امکان زیاد کنند.

اتاق های کنفرانس و آموزش کمی با دیگر انواع مراکز متفاوت می باشند. مبلمان معمول این فضاها عبارتند از میزهای مدولار، صندلی راحت، تخته های نوشتن، پرده های پروژکسیون،

انرژی های تجدیدپذیر، آن دسته از انرژی ها هستند که تا کره زمین و خورشید وجود دارند، خواهند بود مانند انرژی حاصل از خورشید، آب، باد، امواج دریا، جزر و مد، گرمای آب اقیانوس ها، گرمای درون زمین و نظایر آن. در ادامه، انرژی های تجدیدپذیر به طور مختصر توضیح داده می شوند. (قیابکلو؛ ۱۳۹۲)

۱-۲-۱۰- انرژی خورشیدی

تقریبا تمام شکل های زمینی انرژی از خورشید سرچشمه می گیرند. پتانسیل واقعی انرژی خورشیدی متاثر از عوامل متعددی نظیر زمان تابش خورشیدی در فصول مختلف سال و ساعت های متفاوت در روز، مناطق جغرافیایی و شرایط آب و هوایی است. پتانسیل انرژی خورشیدی در جهان تا حدی عظیم است که از تامین احتیاجات فعلی و آتی کل تقاضای جهانی انرژی فراتر می رود.

کشور ایران از جمله مناطق بسیار مستعد برای بهره گیری از انرژی خورشیدی است. گرچه امروزه استفاده از سامانه های فعال خورشیدی با محدودیت هایی رو به رو است، اما کاربرد سامانه های غیر فعال خورشیدی در معماری بسیار حائز اهمیت بوده و هیچ گونه محدودیتی ندارد. کشور ایران در بین مدار های ۲۵ تا ۴۰ درجه عرض شمالی قرار گرفته است و در منطقه ای واقع شده که به لحاظ دریافت انرژی خورشیدی در بین نقاط جهان در بالاترین رده ها قرار دارد. میزان تابش خورشیدی در ایران بین ۱۷۰۰ تا ۲۲۰۰ کیلووات ساعت بر مترمربع در سال تخمین زده شده است که البته بالاتر از میزان متوسط جهانی است. در ایران به طور متوسط ۲۸۰ روز آفتابی گزارش شده است که بسیار قابل توجه است.

در حال حاضر فناوری های عمده خورشیدی عبارتند از گردآورنده های خورشیدی و فتوولتاییک ها که در ادامه به آن ها نیز خواهیم پرداخت. (قیابکلو؛ ۱۳۹۲)

۱۱- ملاحظات طراحی مراکز کنفرانس

مراکز کنفرانس غیراقامتی دارای اتاق های جلساتی با اندازه متوسط ۸۳ تا ۱۲۰ متر مربع و نیز تعداد بسیاری از اتاق هایی

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

های فراغت را در هر زمانی می دهند. یکی دیگر از مسائلی که برای موفقیت یک کنفرانس یا سمینار بسیار مهم است، انواع سرویس هایی است که مرکز برگزارکننده کنفرانس در اختیار شرکت کنندگان قرار می دهد. برنامه ریزان برای تدارک برنامه های خاص در طول مدت کنفرانس، به مسئولان کنفرانس کمک می کنند. منشی مخصوص به شرکت کنندگان در امور اطلاعات، سرویس های پیغام گیری و پیغام گذاری و کارهایی از قبیل تایپ، کپی، فاکس و پست های سفارشی کمک می کند. خیلی از مراکز، استودیوی مدار بسته تلویزیونی، کارگاه ظهور گرافیکی و تاریکخانه دارند. (پنر؛ ۱۳۸۱؛ ص ۱۶)

- ۱- رعایت اصول آکوستیکی در طراحی داخلی و همچنین طراحی داخلی و طراحی حجم و فرم کلی سالن ها.
- ۲- تامین بهترین میدان دید برای حضار که براساس نحوه چیدمان صندلی ها در ارتفاع و فرم ردیف های آن در پلان و شیب کف و فرم کلی سالن ها تعریف می شود.
- ۳- تجهیزات مورد استفاده منطبق با طراحی.
- ۴- طراحی فضاهای جانبی بر اساس استاندارد ابعاد فضایی.

۱۲- سوابق مطالعاتی و طراحی

یکی از مهمترین اهداف توسعه پایدار شهری، حفظ طبیعت و اصلاح نگاه به آن است و تجلی توسعه پایدار شهری در حوزه همایش های بین المللی ساخته شده است که مستقیماً با زندگی انسان و نحوه نگرش او به محیط اطراف در ارتباط می باشد با بررسی واریه مفهوم کلی پایداری و توسعه پایدار به بررسی مولفه ها و شاخصه های توسعه پایدار شهری و معماری پایدار خواهیم پرداخت. کشورهای مختلف از راه برگزاری همایش ها منافع ارزشمندی کسب می کنند و سعی در استفاده از نتایج همایشها در پیشرفت خودشان دارند و گاهاً سعی می کنند تا نتایج کنفرانس ها را با منافع خود همسو و هم جهت کنند و لذا در برگزاری این گونه اجتماعات از همدیگر سبقت می گیرند. از این رو می توان همایش های مربوطه به هر منطقه را در آن منطقه برگزار کرد و تماس ها و ملاقات های حضوری و تبادل افکار، با یکدیگر تأثیر گفتارها و شناخت فرهنگ ها و ملیت های مختلف به خصوص آگاهی از حرکت های فکری و اندیشه های نو در

سطوح دیواری قابل حرکت، سقف های کاذب آکوستیک، نورپردازی قابل تنظیم و سیستم هایی با قدرت امکانات کافی برای ایجاد دستگاه ضبط و پخش ویدیویی متحرک. خیلی از مراکز دارای رختکن های لباس در هریک از اتاق های کنفرانس می باشند که نسبت به رختکن های اصلی، محل امن تری برای نگهداری کت ها و پالتوهای مراجعین می باشند. در مراکز کنفرانس های بزرگ معمولاً لازم است که مهمانان را به اتاق های جلسات در طبقات دیگر راهنمایی کنند. در این پروژه ها راه های ارتباط عمودی و راه پله ها باید به صورت مشخصی طراحی شوند، به طوری که اکثر آن ها به صورت یکی از عناصر دکوراتیو و اصلی داخلی عمل کنند. این کار در ساختمان های بلند امکان پذیر نیست، زیرا در این ساختمان ها به دلیل مسائل ایمنی، راه پله ها باید به صورت بسته باشند. ولی در هر صورت طراحان باید راهی برای مشخص کردن این ارتباطات عمودی پیدا کنند. (پنر؛ ۱۹۸۱؛ ص ۱۳۲-۱۳۰)

جداسازی بخش ملاقات ها و کنفرانس ها از دیگر عملکردهای مرکز به منظور کم کردن مزاحمت برای شرکت کنندگان، ضروری به نظر می رسد. غذاخوری، فضای استراحت، فضای پذیرایی و فضاهای تفریحی معمولاً به صورت جدا و دور از محدوده فضای اصلی کنفرانس ها و سالن های جلسات، ولی به صورت مرتبط و یا گاهی در ساختمان های جداگانه قرار می گیرند. هدف دیگر، ترکیب معماری و قرارگیری حجم ها و طراحی سایت و مکان یابی تسهیلات به گونه ای است که احساس نزدیکی بناها را به محیط اطراف القا کند. راه ها و جاده ها، فضاهای پارکینگ و فعالیت های اطراف معمولاً از دید پنهان می شوند. (پنر؛ ۱۹۸۱؛ ص ۱۵)

هر یک از اتاق های کنفرانس برای اهداف خاص ملاقات ها و جلسات طراحی شده اند. اتاق ها به صورت بزرگ، جادار، سقف های بلند و امکانات نورپردازی خیلی خوب، سیستم سمعی و بصری پیشرفته و مجهز به مبلمان مناسب و سیستم های تهویه مطبوع مجزا برای هر اتاق طراحی می شوند تا امکان برگزاری سمینارهای مفید و سازنده را به وجود آورند. فضاهای تجمع و استراحت و غذاخوری در سراسر بخش کنفرانس ها گسترده شده اند تا امکان ملاقات ها و گردهمایی های غیر رسمی را به طور دائم به وجود آورند و به برنامه ریزان اجازه برنامه ریزی ساعت

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

نیاز به تهویه شده است، اشاره نمود، همچنین علارغم وجود آب فراوان در ایالت بریتیش کلمبیا تصفیه آب سرویس های بهداشتی به منظور استفاده مجدد در فلاش تانک ها و آبیاری بام سبز ۴.۲ هکتاری بنا و سیستم جمع آوری آب باران سالیانه به منظور آبیاری بام شایان توجه می باشد، که سبب کاهش ۳۷٪ آب مصرفی در مجموعه شده است.

در این مقاله هدف اصلی بررسی پارامترهای اقلیمی موثر در طراحی بنا در اقلیم سرد در راستای بهینه سازی مصرف انرژی است. در این راستا از تکنیک مطالعه اسنادی جهت گردآوری داده ها استفاده شده است و نیز برای تحلیل داده ها از روش توصیفی تحلیلی استفاده شده است. در این مقاله ابعادی چون فرم بنا، نوع مصالح، کالبد شهر و روستا و سایر موارد در ارتباط با اقلیم سرد مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج این مقاله در قالب ارائه ویژگی های بنا در اقلیم سرد ایران است. امروزه ارزش گردهمایی ها بر هیچ کس و هیچ کشوری پوشیده نیست و کشورهای مختلف از راه برگزاری همایش ها منافع ارزشمندی کسب می کنند و سعی در استفاده از نتایج همایشها در پیشرفت خودشان دارند و گاه سعی می کنند تا نتایج کنفرانس ها را با منافع خود همسو و هم جهت کنند و لذا در برگزاری این گونه اجتماعات از همدیگر سبقت می گیرند و یکی از ویژگیهای کشورمان، پهناور بودن و گوناگون بودن قابلیت های مناطق مختلف آن می باشد. بی شک نمی توان برای همه مناطق آن نسخه ای واحد پیچید بلکه باید به آن مناطق، فرصت داد تا براساس پتانسیل های خود، راه پیشرفت را در پیش گیرند. از این رو میتوان همایش های مربوطه به هر منطقه را در آن منطقه برگزار کرد شهر تبریز نیز که قطب شمالغرب کشور به شمار می رود می تواند یکی از مراکز همایش را در خود جای دهد و به طور کلی می توان گفت اکثر سازمانها، خواه ملی یا جهانی همواره برای انتخاب محل برگزاری مجمع یا کنگره علاوه بر تامین امکانات لازم فنی و خدماتی، توجه خاص به امکانات تفریحی و رفاهی و نهایتاً راضی نمودن شرکت کنندگان را دارند و تحقیقات و اختراعات و بهره گیری از انرژیهای مختلف، از اساسی ترین و مهم ترین گامهایی هستند که انسانها در طول تاریخ در راه پیشرفت جوامع خود برداشته اند. رشد علم و صنعت و فناوری در جهان امروز، روشهای مختلف استفاده از انرژی را

زمینه های علمی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی جهان امروز، تأسیس یک فضای مطلوب رابرای گردهمایی و تشکیل اجتماعات بزرگ و کوچک را ضروری نموده است و امکان شناسایی فرهنگ های گوناگون را در زمان کوتاه و ارتباطی بسیار نزدیک فراهم می نماید این تحقیق که حاصل مطالعات اسنادی بوده بصورت تحلیلی توصیفی به تشریح موضوع پرداخته و با دستیابی به نتایج کاربردی سعی در ارائه راه کاری عملی جهت نیل به اهداف پایداری در معماری و شهرسازی توسعه پایدار شهری خواهد داشت. هدف اصلی این پژوهش شناخت و بررسی عوامل تأثیر گذار در ساخت یک مرکز همایش شهر در اقلیم سرد با تأکید بر توسعه پایدار شهری و معماری پایدار می باشد و نتیجه آنکه یکی از راههای توسعه پایدار شهری و توجه پذیر نمودن آن در کشور تعریف و تحلیل راههای گسترش آن بر مبنای معیارهای توسعه پایدار شهری در ساخت یک مرکز همایش شهر در اقلیم سرد می باشد (شیخ زاده و بلیان، ۱۳۹۴).

معماری همساز با اقلیم در جهت ارائه راهکارهای پایداری در ساختمان های عمومی مطالعه موردی مرکز همایش های ونکوور، کانادا: از آنجایی که امروزه ساختمان ها عامل چهل و هشت درصد تولید گازهای گلخانه ای و همچنین مصرف کننده هفتاد و شش درصد الکتریسیته تولیدی در جهان می باشند، در نظر گرفتن راهکارهایی به منظور کاهش مصرف انرژی در حوزه معماری در مطابقت با اقلیم منطقه سبب کاهش آلودگی های زیست محیطی و ذخیره سازی مناسب منابع انرژی خواهد شد. یکی از اهداف مهم تحقیق پیش رو بررسی اصول طراحی اقلیمی در مرکز همایش های ونکوور، ایالت بریتیش کلمبیا واقع در کشور کانادا، به منظور کاهش مصرف انرژی، سالم سازی محیط طبیعی و رفاه و آسایش کاربران و معرفی کامل بنا از نظر جهت گیری و استقرار، فرم، مصالح، انرژی و تاسیسات در راستای رعایت اصول پایداری در بنا با بهره گیری از مطالعات کتابخانه ای و روش تحقیق توصیفی بصورت تحلیل تفصیلی نمونه موردی انجام پذیرفته است. به عنوان یکی از نتایج مهم تحقیق می توان به رعایت اصول پایداری در انطباق با اقلیم منطقه که سبب کاهش قابل ملاحظه مصرف انرژی در بنا توسط روش هایی چون استفاده از سیستم های دیوار شیشه ای، استفاده موثر از نور روز و یا استفاده از سیستم های گرمایش و سرمایش کف که سبب کاهش

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

دارند این میزان انرژی می تواند تا ۴۰٪ از انرژی مصرفی برای تأمین آسایش حرارتی درون آتریوم را کاهش دهد. در این مقاله چگونگی تاثیر آتریوم ها در نگه داشتن انرژی و رسیدن به اهداف معماری پایدار در ساختمان اداری بررسی می شود (مختاری و ولی بیگ، ۱۳۹۰).

در عصر ارتباطات و در شرایط پدید آمده پس از انقلاب، فقدان مرکزی جهت تضارب آرا و اندیشه های مختلف در سطح جهانی در کشوری که خود بانی نظریه گفتگوی تمدنها بوده کاملا محسوس است و این امر همواره به عنوان یک کمبود در بین مسئولین مربوطه مطرح بوده است. توجه به این مسئله و نیز تاکیداتی که از سوی مقامات دست اندرکار همایش بین المللی (از جمله شخص رئیس جمهور محترم) بر ضرورت توسعه ارتباطات و همنشینی ها بین الملل وجود داشت این ذهنیت را به من بخشید که موضوع مقاله خود را به این امر اختصاص دهم. در اولین گام می بایست تعریفی از مرکز همایش های بین المللی بدست می آمد، به همین دلیل سعی شد این موضوع و کمبودها و نارسایی های نمونه های موجود، بطور دقیق شناسایی شده و اطلاعاتی از پیشگامان امر کسب گردد تا به تعریف جامعی از این مرکز برسیم که ضمن پاسخگویی به نیازهای موجود، انتظارات مسئولین را نیز برآورده سازد. پس از مراجعات مکرر به مرکز مطالعات و تحقیقات وزارت امور خارجه، دفتر مرکز گفتگوی تمدنها- روابط عمومی شرکت یادمان سازه - دفتر مطالعات بخش همایش ها در سازمان صدا و سیماي تهران- سازمان تحقیقات ساختمان مسکن- روابط عمومی ساختمان سران کنفرانس اسلامی و ... و نیز استعلام از سایر خبرگان و صاحب نظران، خطوط کلی و عملکردهای لازم برای مجموعه، به آرامی در ذهنم نقش بست (موسوی، ۱۳۸۱). مرادزاده بر این باور است که در مسیر طراحی یک پروژه، خاصه هنگام شکل گیری اولین هسته های کاربری، آنچه که می تواند بهترین روش برای جهت گیری های طراح بشمار رود، تدوین نظام مطالعاتی بر پایه- ی حقایق و داده های دقیقی است که روند شکل گیری معمارانه ی فضا را تسهیل می کند. آنچه را که در مدخل این گفتار باید خاطر نشان ساخت، لزوم پیش بینی فهرستی است جامع از نیازها، پیش فرض ها، خواسته ها و بالطبع پیشنهادها و راه حل های متناسب با هر عنوان و هر موضوع. پیگیری روند مطالعات

که در دوران قبل از انقلاب صنعتی معمول بود دگرگون کرده و شناخت منابع انرژیهای جدید تحولی عظیم در توسعه صنعتی و تکامل اجتماعی بشر به وجود آورد و با توجه به تکنولوژی و علوم جدید، فضایی مناسب و با آسایش حرارتی مطلوب به وجود آوردند. بنابراین برای رسیدن به این اهداف، تحقیقات وسیع و کاربردی در این مورد ضرورت پیدا می کند. بنابراین در زمانی که معماری به دنبال راههای جدید برای استفاده از انرژی تجدیدپذیر و پاک می باشد، و در مصرف انرژیهای فسیلی (تجدید ناپذیر) احتیاط نموده و در جهت احترام و هماهنگی با محیط زیست قدم بر میدارد (فریدونی و بیگ بابایی، ۱۳۹۳).

پژوهش مختاری و همکاران ضمن بیان مفهوم پایداری و ضرورت نگرش به آن، به بررسی سنجش پایداری در ساختمان های اداری به طور خاص می پردازد. رویکرد پایداری در طراحی ساختمان های اداری به عنوان یکی از پر مصرف ترین منابع مصرف انرژی مبحثی است که امروزه دغدغه ذهنی بسیاری از طراحان پایدار قرار گرفته است. کارکنان اداره ها روزانه به طور میانگین بین ۸ تا گاهی ۱۲ ساعت را در محل کار خود سپری می نمایند. شناخت راهکارهای مؤثر و به کار گیری آنها در جهت تأمین آسایش و راحتی کارکنان یک مجموعه اداری جزء ضروریات طراحی بوده که در غیر این صورت، محیط، راندمان کاری را تا حد بسیاری پایین خواهد آورد. آنچه که فقدان آن در فضای اداری معاصر احساس می شود، تهویه مؤثر و مناسب در چنین فضاهایی می باشد. چرا که افراد در فضاهای اداری ساعات بسیاری را به صورت غیر فعال و ساکن به سر برده و هوای راکد آنها اگر جریان نیابد محیطی نا مناسب برای فعالیت ایجاد می نماید. در اینگونه فضاها، به جهت رفع مشکل، فضاهای واسطی مانند آتریوم ها (atrium) برای تأمین روشنایی طبیعی، شرایط آسایش داخلی، ایجاد ریز اقلیم معتدل و مفصل فضایی طراحی می کنند که در ساختمان های اداری نقش مهمی ایفا می نمایند. این نورگیرها با ابعاد و فرم های مختلف ساخته شده اند و دارای پوشش سقفی از شیشه و دیوارهای جانبی با مساحت و مصالح مختلف اند که در ساختمان ها کاربردهای فراوان یافته اند. آتریوم به عنوان یک فضای واسط قابلیت مناسبی برای جذب انرژی خورشید و ذخیره سازی آن در زمستان و خروج گرمای محبوس شده و به جریان در آوردن هوای راکد در تابستان را

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

و استفاده از انرژی های تجدیدپذیر جایگزین و انرژی های نو می باشد.

ابعاد فعالیتی:

- کاربری های گوناگون در بنا و سایت در نظر گرفته می شود از جمله فضاهای نمایشگاهی، کافه تریا و رستوران، آمفی تئاتر، فضاهای اقامتی و.....

- فضاهای کافه تریا و رستوران و فضاهای اقامتی برای خودبسندگی بنا، در جهت ایجاد تسهیلات برای مردم و جذب آنها

۱- ایجاد فضاهایی برای گفتگو در سایت ۲- دعوت کننده بودن حجم ۳- پیوستگی ۴- تنوع کاربری

مراجع

- [۱] آقای، سید داوود، سازمان های بین المللی، تهران نشر نیکان، ۱۳۸۲.
- [۲] احمدیان، رضا و آیلار کلانتریان، طراحی ساحلی هوشمند، اولین کنگره بین المللی افق های جدید در معماری و شهرسازی، تهران، دانشگاه تربیت مدرس دانشکده هنر و معماری، ۱۳۹۳.
- [۳] امیدوار، امیر معرفت، مهدی و ذوالفقاری، سید علیرضا، اولویت بندی و میزان اثربخشی روشهای بهینه سازی همزمان شرایط آسایش حرارتی و مصرف انرژی در ساختمان، مجله علمی پژوهشی مدرس هنر، دوره دوم، شماره ۱، صفحه ۸۲-۷۵، بهار و تابستان ۱۳۸۶.
- [۴] حقانی، معصومه و الهه مرئی، بررسی میزان نورگیری فضا از طریق آتریوم در طبقات مختلف ساختمان اداری در تهران، اولین کنگره بین المللی افق های جدید در معماری و شهرسازی، تهران، دانشگاه تربیت مدرس دانشکده هنر و معماری، ۱۳۹۳.
- [۵] ذبیحیان، فرشید، ارزیابی انرژی امواج دریاهاى ایران و ساخت و تست یک مدل برای استخراج این انرژی، نوزدهمین کنفرانس بین المللی برق، تهران، شرکت توانیر، ۱۳۸۳.
- [۶] شیخ زاده، شهرام، بلیلان، لیدا، ۱۳۹۴، بکارگیری معماری پایدار رهیافتی در جهت نیل به توسعه پایدار شهری در طراحی مجتمع ها مرکز همایش های بین المللی در اقلیم سرد، کنفرانس بین المللی انسان، معماری، عمران و شهر
- [۷] فریدونی، رعنا و بشیر بیگ بابایی، ۱۳۹۳، نقش انرژی های نو در طراحی مجتمع ها (مرکز همایش های بین المللی) در اقلیم سرد، دومین کنگره بین المللی سازه، معماری و توسعه شهری، تبریز، دبیرخانه دائمی کنگره بین المللی سازه، معماری و توسعه شهری.
- [۸] قنبرلو، عبدالله، مدرنیته و نظریه روابط بین الملل (۱)، فصلنامه روابط خارجی، سال چهارم، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۱.

منجر به آشنا شدن طراح با فضای پروژه و درگیر شدن او با مسائل و نیازها در نتیجه تبیین راه کارهای مناسب جهت فائق آمدن بر آنها می شود. قرار دادن طراح در هسته ی تجسم و تصور فضایی در حقیقت اصلی ترین و مهم ترین مقصود یک جستار مطالعاتی است که وجود تعارض میان خواسته ها و راه کارهای تعبیه شده در این قبیل مجموعه ها بوجود آورنده ی نقش خاصی برای معمار بعنوان شکل دهنده ی کار آن مجموعه خواهد بود که خود به معنی استقرار نظام دستیابی از سوال به جواب در مخیله طراح است (مراذاده، ۱۳۷۷).

یکی از مهمترین اهداف توسعه پایدار، حفظ طبیعت و اصلاح نگاه به آن است و تجلی توسعه پایدار در حوزه محیط ساخته شده، معماری پایدار نامیده می شود. موضوع بام سبز در کشور ما موضوع جدیدی نیست اما سامانه بام سبز موضوعی جدید می باشد که مزایای مربوط به آن در گرو استفاده گسترده و کلان آنها می باشد. یکی از راه حل های اجرای گسترده سامانه سبز تعریف و تحلیل آن در قالب سیاستها و مؤلفه های توسعه پایدار می باشد. کشورهای در حال توسعه مانند ایران نیز هم اکنون در پی اجرای این سیاستها در جهت حل مشکلات مختلف فرهنگی، اجتماعی، زیست محیطی و با در نظر گرفتن پیامدهای اقتصادی هستند. با افزایش مشکلات دنیای مدرن، سامانه های پایدار در اولویت سیاست های کشورهای توسعه یافته قرار گرفته است. در انتهای این نوشتار طبیعت و معنای گسترده آن مورد بررسی قرار گرفته است که می تواند تعیین کننده رابطه سه گانه انسان، طبیعت و معماری باشد. هدف اصلی این پژوهش شناخت و بررسی عوامل تأثیر گذار در ساخت یک مرکز همایش شهر در تبریز با تأکید بر توسعه پایدار و معماری سبز میباشد و نتیجه آنکه یکی از راههای توسعه بام سبز و توجیه پذیر نمودن آن در کشور تعریف و تحلیل راههای گسترش آن بر مبنای معیارهای توسعه پایدار در ساخت یک مرکز همایش شهر در تبریز می باشد (شیخزاده و بلیلان، ۱۳۹۴).

۱۳- نتیجه

مقاله حاضر، برای مجموعه همایش های بین المللی شهر تبریز، در جهت برآوردن دو هدف اصلی تامین فضای عمومی اجتماع پذیر برای مشارکت بیشتر مردم و صرفه جویی در مصرف انرژی

نخستین کنفرانس ملی به سوی شهرسازی و معماری دانش بنیان

۳، اردیبهشت ماه، ۱۳۹۶، تهران، ایران

- [۹] قیابکلو، زهرا، (۱۳۹۲)، طراحی آ کوستیکی سالن همایش چند منظوره با الهام از پوسته صدف دریایی، نشریه هنرهای زیبا - معماری و شهرسازی دوره ۱۸ شماره ۳ پاییز
- [۱۰] مختاری، مهسا و نیما ولی بیگ، ۱۳۹۰، آتریوم، راهکاری برای نگه داشت انرژی در طراحی ساختمان های اداری پایدار، اولین کنفرانس ملی عمران و توسعه، رشت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لشت نشا.
- [۱۱] مرادزاده، مهدی ۱۳۷۷، مرکز بین المللی کنفرانس های پزشکی کشور، پایان نامه ارشد، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - دانشگاه شهید بهشتی.
- [۱۲] مرادی مسیحی، وراز؛ دستیابی به شکل پایدار شهری، انتشارات شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری وابسته به شهرداری تهران، چاپ اول، زمستان ۱۳۸۳.
- [۱۳] موسوی، لیلا، (۱۳۸۱)، مطالعات و طراحی مرکز همایش های بین المللی تهران، دانشگاه یزد